

Dnr MBN-2020-1168

MBN § 120   Remiss av betänkande Stärkt lokalt åtgärdsarbete - att nå målet Ingen övergödning SOU 2020:10

Miljö- och byggnämndens beslut

att lämna följande yttrande om utredningen, "Stärkt lokalt åtgärdsarbetet för att nå målet om ingen övergödning", SOU 2020:10.

I sin helhet är nämnden positiv till utredningens förslag. Det är avgörande för framgång och uppfyllelse av målet att det finns tydliga styrmedel och incitament. Nämnden kommenterar särskilt följande.

Det finns ett stort behov av samordning och struktur kring hur man kan och bör arbeta över gränser, utifrån organisationer, myndigheter och geografi. Det är av stor vikt att dom kommunala gränserna inte begränsar, utan focus bör ligga på att arbeta gemensamt med åtgärder utifrån tillrinningsområden. Därav skulle centralt placerade samordnare vara till stor hjälp, för att i ett större sammanhang, både geografiskt och organisatoriskt, kunna bedöma och verka för de åtgärder som ger bäst utdelning, gällande effekt och ekonomiskt.

Utredningen visar på ett flertal positiva förändringar utifrån specifika åtgärder, som underlättar för att nå framgång i arbetet. För Strömstad kommun så är följande insatser särskilt aktuella.

- Öka takten för att åtgärda bristfälliga avlopp. I huvudsak begränsas takten av resurser på myndigheten och tillgång på entreprenörer som kan utföra arbetet.
- Öka andelen areal med våtmarker. Utredningen föreslår att en ändring görs i miljöbalken för våtmarker och dammar som har till syfte att minska näringsbelastningen på den lokala vattenmiljön. Förslaget innebär undantag från strandskyddsbestämmelserna och områdesskydd för biotop, och skulle väsentligt förbättra förutsättningarna och intresset för anläggande.
- Ökad odling och produktion av marina fånggrödor. Utredningen föreslår att tillståndskrav för vattenverksamhet för odling av musslor, sjöpungar, alger och ostron tas bort. Dessa kan nyttjas som fånggrödor och minska övergödningen.
- Utredningen föreslår ett fortsatt arbete för att utveckla ett register över hästhållare och få bestämmelser om miljöhänsyn för hästhållning. Idag finns inget av det, och det tar mycket tid att lokalisera hästhållare och försvårar tillsyn och bedömningar.

Miljö- och byggnämnden

Sammanträdesdatum

2020-06-25

Sammanfattning av ärendet

Trots en medvetenhet om övergödningens problematik och att många olika åtgärder genomförts, uppnår Sverige inte miljökvalitetsmålet Ingen övergödning eller miljömålen i EU:s ramdirektiv för vatten. För att uppnå nationella, EU-rättsliga och internationella mål behöver åtgärdsarbetet mot näringsläckage till vattenmiljöer fortsätta och öka ytterligare. Fler fysiska åtgärder behövs, som t.ex. rening av enskilda avlopp, skydds zoner, fosfordammar, våtmarker och blå fånggrödor.

Genom ett riksdagsbeslut 2010 infördes etappmål som ett instrument inom miljömålssystemet. Etappmål ersatte de tidigare gällande delmålen. Etappmålen beslutas oftast av regeringen medan miljö- kvalitetsmålen beslutas av riksdagen. Etappmålens uppgift är att konkretisera den samhällsomvandling som behöver ske för att generationsmålet och miljökvalitetsmålen ska kunna nås. Etappmålen ska vara ambitiösa men möjliga att nå. De ska vara kopplade till styrmedel och åtgärder och vara tidsetapper på vägen mot att uppnå förutsättningarna för att nå ett eller flera miljökvalitetsmål. Etappmålens funktion är att öka takten i åtgärdsarbetet och fungera som "viktiga steg på vägen" till miljökvalitetsmålen. Etappmål ska beslutas inom prioriterade områden där insatser bedöms vara mest angelägna och kan även motsvara mål som beslutas inom EU eller genom internationella överenskommelser.

Etappmål signalerar behov av förändringar till såväl det politiska systemet som myndigheter, kommuner, näringsliv och det civila samhället. För att signalerna ska uppfattas och få genomslag i prioriteringarna hos de avsedda mottagarna bör målen vara hanterbara till antalet och kommuniceras på ett tydligt sätt. Det är också nödvändigt, menar utredning, att målen kompletteras med styrmedel som ger faktiska incitament till såväl myndigheter som aktörer att göra önskvärda prioriteringar och förändra beteende.

Utredningen har haft i uppdrag att analysera drivkrafter bakom det lokala åtgärdsarbetet, vilka styrmedel som bidrar till att stärka åtgärdsarbetet och hur arbetet kan finansieras. Utredningen har även analyserat förutsättningarna för återföring av näringsämnen från kustvatten och sjöar i syfte att minska övergödningen.

Utredningen lämnar förslag som rör nya etappmål i miljömålssystemet, samordning av lokalt åtgärdsarbete, åtgärder för att stärka lokalt åtgärdsarbete, en stärkt finansiering och uppföljning, samt vidare utredningsbehov.

Beslutsunderlag

Betänkande av utredning om minskad övergödning genom stärkt lokalt åtgärdsarbete, 2020:10

Tjänsteskrivelse 2020-06-02

Miljö- och byggnämnden

Sammanträdesdatum

2020-06-25

Miljö- och byggförvaltningens förslag till beslut

att lämna följande yttrande om utredningen, "Stärkt lokalt åtgärdsarbetet för att nå målet om ingen övergödning", SOU 2020:10.

I sin helhet är nämnden positiv till utredningens förslag. Det är avgörande för framgång och uppfyllelse av målet att det finns tydliga styrmedel och incitament. Nämnden kommenterar särskilt följande.

Det finns ett stort behov av samordning och struktur kring hur man kan och bör arbeta över gränser, utifrån organisationer, myndigheter och geografi. Det är av stor vikt att dom kommunala gränserna inte begränsar, utan focus bör ligga på att arbeta gemensamt med åtgärder utifrån tillrinningsområden. Därav skulle centralt placerade samordnare vara till stor hjälp, för att i ett större sammanhang, både geografiskt och organisatoriskt, kunna bedöma och verka för de åtgärder som ger bäst utdelning, gällande effekt och ekonomiskt.

Utredningen visar på ett flertal positiva förändringar utifrån specifika åtgärder, som underlättar för att nå framgång i arbetet. För Strömstad kommun så är följande insatser särskilt aktuella.

- Öka takten för att åtgärda bristfälliga avlopp. I huvudsak begränsas takten av resurser på myndigheten och tillgång på entreprenörer som kan utföra arbetet.
- Öka andelen areal med våtmarker. Utredningen föreslår att en ändring görs i miljöbalken för våtmarker och dammar som har till syfte att minska näringsbelastningen på den lokala vattenmiljön. Förslaget innebär undantag från strandskyddsbestämmelserna och områdesskydd för biotop, och skulle väsentligt förbättra förutsättningarna och intresset för anläggande.
- Ökad odling och produktion av marina fånggrödor. Utredningen föreslår att tillståndskrav för vattenverksamhet för odling av musslor, sjöpungr, alger och ostron tas bort. Dessa kan nyttjas som fånggrödor och minska övergödningen.
- Utredningen föreslår ett fortsatt arbete för att utveckla ett register över hästhållare och få bestämmelser om miljöhänsyn för hästhållning. Idag finns inget av det, och det tar mycket tid att lokalisera hästhållare och försvårar tillsyn och bedömningar.

Beslutet skickas till

Miljödepartementet; m.remissvar@regeringskansliet.se och med kopia till m.naturmiljoenheten@regeringskansliet.se.